www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی کشوری درس **جامعه شناسی (۲)**	رشته :**ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع: **۱۰:۳۰** صبح	مدت امتحان : **۸۰** دقیقه
سال سوم‌آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : **۱۵ / ۱۰ / ۱۳۸٤**	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد در **نیم‌سال اول (دی ماه) سال تحصیلی ۸۵-۱۳۸٤**		***اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی***	

ردیف	سؤالات	نمره
	دانش‌آموزان عزیز : از نوشتن پاسخ سؤالات روی برگه سؤال خودداری نموده پاسخ سؤالات را در پاسخنامه بنویسید.	
۱	کدام یک از معانی زیر « **شخصی**» و کدام « **مشترک** » می‌باشند . الف) اعتقاد به تناسخ ارواح در میان هندوان ب) متبرک دانستن نان در جامعه ی ما پ) اعتقاد به خدای یگانه در جامعه مشرکان ت) گردش زمین به دور خورشید	۱
۲	در هریک از موارد زیر ، **(مجموعه فرهنگی / خرده نظام فرهنگی / آرمان اجتماعی)** را مشخص کنید . الف) اعتقاد به یگانگی خداوند در بین مسلمانان ب) معانی مورد قبول احزاب و انجمن‌ها پ) علم جامعه‌شناسی ت) عید نوروز	۱
۳	هر یک از موارد زیر ، بیانگر **تعارض در مجموعه های فرهنگی** است یا **تعارض در خرده نظام های فرهنگی** ؟ الف) تعارض بین اسلام محمدی (ص) و اسلام آمریکایی . ب) طنزهایی که مردم شهرهای مختلف علیه یکدیگر به کار می برند . پ) تعارض میان فلسفه شرق و فلسفه غرب . ت) اختلاف آرای جامعه شناسان درباره ی مفهوم فرهنگ .	۱
٤	مفهوم **فرهنگ (نظام فرهنگی)** را تعریف کنید .	۱
٥	نقش فرهنگ را در شکل گیری « **ما** » و احساس هویت جمعی با ذکر یک مثال توضیح دهید .	۱
٦	موارد زیر به شناخت کدام بخش از جهان اجتماعی افراد **(نقش ها / گذشتگان / معاصران / آیندگان)** اشاره دارد؟ الف) رابطه افسر راهنمایی با رانندگان ب) ابزار تنفر مردم عراق از سربازان آمریکایی پ) تلاش مردم و مسؤولین ایران برای کسب حق استفاده صلح آمیز از انرژی هسته ای ت) افرادی که با مرور زندگی امام علی (ع) او را الگوی زندگی خویش قرار می دهند .	۱
	« ادامه ی سوالات در صفحه ی دوم »	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی کشوری درس **جامعه شناسی (۲)**	رشته :**ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع: **۱۰:۳۰** صبح	مدت امتحان : **۸۰** دقیقه
سال سوم‌آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : **۱۵ / ۱۰ / ۱۳۸٤**	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد در **نیم‌سال اول (دی ماه) سال تحصیلی ۸۵-۱۳۸٤**		***اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی***	

ردیف	سؤالات	نمره
۷	با ذکر یک مثال نقش **فرهنگ** را در **انسجام نظام اجتماعی** توضیح دهید .	۱
۸	**نهادی شدن فرهنگ** را با ذکر یک **مثال** تعریف کنید .	۱/۲۵
۹	در **ایدئولوژی پان ایرانیسم** چه اعتقاداتی وجود دارد ؟	۱
۱۰	در مثال زیر موارد مشخص شده بیانگر کدام یک از **اجزاء ارتباط** می باشد ؟ «روزنامه نگار ، معانی مورد نظر خود را از طریق کلمات و تصاویر و به وسیله روزنامه در اختیار شما قرار می دهد .»	۱
۱۱	**جامعه توده وار** چه نوع جامعه‌ای است؟ توضیح دهید .	۱/۵
۱۲	چرا رسانه های جمعی در کشورهای جهان سوم سبب بروز **ناسازگاری** و تغییر هستند ؟	۱/۵
۱۳	مفهوم «**حسی شدن فرهنگ**» را توضیح دهید .	۱/۵
۱٤	نقش پایه های **زیستی** و **فرهنگی** را در شکل گیری توانایی های فرد توضیح دهید .	۲
۱۵	دو مفهوم « **فرهنگ درونی شده** » و « **درونی شدن فرهنگ** » را تعریف کنید .	۱
۱٦	ابداع معانی توسط افراد در چه حالتی موجب **تحول فرهنگ** می شود؟ با ذکر یک مثال توضیح دهید .	۱/۵
۱۷	در صورتی که فرد قادر به حل تعارض روانی **نباشد** ، چه پیامدهایی به دنبال خواهد داشت ؟ (۳ مورد را نام ببرید .) ***« موفق باشید »***	۰/۷۵
	جمع نمرات	۲۰

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس :**جامعه شناسی (۲)**	رشته **ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف‌اسلامی**
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : **۱۵ / ۱۰ / ۱۳۸٤**
دانش آموزان و داوطلبان آزاد در **نیم‌سال اول (دی ماه) سال تحصیلی ۸۵-۱۳۸٤**	**اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی**

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) اعتقاد به تناسخ ارواح در میان هندوان (مشترک) ۰/۲۵ ب) متبرک دانستن نان درجامعه‌ی ما(مشترک) ۰/۲۵ پ) اعتقاد به خدای یگانه در جامعه مشرکان (شخصی)۰/۲۵ ت) گردش زمین به دور خورشید (مشترک) ۰/۲۵	۱
۲	الف) آرمان اجتماعی ب) خرده نظام فرهنگی پ) مجموعه فرهنگی ت) مجموعه فرهنگی	۱
۳	الف) تعارض در خرده نظام های فرهنگی ب) تعارض در خرده نظام‌های فرهنگی پ) تعارض در مجموعه‌های فرهنگی ت) تعارض در مجموعه های فرهنگی (هر مورد ۰/۲۵)	۱
٤	به مجموعه‌ی معانی و اعتقادات مشترک که کم‌وبیش به شکل یک نظام است و مبنای عمل افراد در گروه یا جامعه قرار می‌گیرد و اجبار اجتماعی از آن حمایت می‌کند ، نظام فرهنگی گفته می‌شود .	۱
٥	افراد با شناخت مشابهت ها و یکسانی های خود و دیگران به احساس « ما» دست می یابند . درک این مشابهت ها و یکسانی ها نیز توسط فرهنگ ممکن می شود . (مثال : فرض کنید در شهری غریب در حال عبور از خیابان هستید که ناگهان متوجه می شوید دو نفر با لهجه ی محلی شما با هم گفت و گو می کنند ، بلافاصله این تصویر در ذهن شما نقش می بندد که این ها هم شهری من هستند.) در بسیاری موارد شکل گیری « ما» ی گروهی به خاطر هدف مشترکی است که دو یا چند نفر دنبال می کنند . در این مورد نیز هدف مشترک یک معنا می باشد . (مثال : تیم فوتبال) *توجه : ذکر هر یک از موارد فوق و یا سایر مثالهای مرتبط با موضوع صحیح بوده نمره کامل به آن تعلق می گیرد .*	۱
٦	الف) نقش ها ب) معاصران پ) آیندگان ت) گذشتگان (هرمورد ۰/۲۵)	۱
۷	نظام فرهنگی نقش ها و الگوهای عمل را سازمان می دهدو موجب پیوند آنهاباهم و وحدت نظام اجتماعی می شود . به عبارت دیگر ، نظام فرهنگی انسجام بخش نظام اجتماعی و عامل بقای آن است.مثال : نظام اجتماعی خانواده	۱
۸	« نهادی شدن فرهنگ » به معنای تبدیل فرهنگ به مجموعه ای از نقش ها و هنجارهاست که اجبار اجتماعی از آن حمایت می کند . (مثال : بسیج عمومی / توسعه ژاپن / سایر مثالهایی که با استدلال صحیح بیان شده باشند ، مورد قبول است .)	۱/۲۵
۹	اشاره به : ۱-خصومت میان عرب و عجم ۲- خارجی قلمدادکردن عقاید دینی اسلامی ۳- ورود اسلام به ایران همپایه هجوم مغولهاست. ٤- نسبت دادن سوزاندن کتابها و کتابخانه‌ها به مسلمانان ٥- زدودن کلمات عربی و اسلامی از فرهنگ لغات ٦- بازگشت به فرهنگ باستانی ایران و تفاخر به شاهان ساسانی و اشکانی (ذکر ٤ مورد از موارد بالا هر مورد ۰/۲۵)	۱
	« ادامه در صفحه‌ی دوم »	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس :**جامعه شناسی (۲)**	رشته **ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف‌اسلامی**
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : **۱۵ / ۱۰ / ۱۳۸٤**
دانش آموزان و داوطلبان آزاد در **نیم‌سال اول (دی ماه) سال تحصیلی ۸۵-۱۳۸٤**	**اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی**

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۰	**(روزنامه نگار): فرستنده پیام (معانی): پیام** **(کلمات و تصاویر): نماد (روزنامه): وسیله ارتباطی (هر مورد ۰/۲۵)**	۱
۱۱	**در جامعه ای که انتقال فرهنگ عمدتاً از طریق رسانه های جمعی انجام می گیرد . افراد معمولاً برای دریافت پیام به‌جای اینکه با یکدیگر وارد تعامل شوند به رسانه جمعی توجه خواهند کرد . آنان برای انتقال پیام با یکدیگر تعامل کم‌تری خواهند داشت و تعامل آنها تابع پیامی است که از رسانه های جمعی دریافت می کنند .** *توجه : در صورتی که توضیحات مذکور در قالب مثال نیز ارائه گردد نمره به آن تعلق می گیرد .	۱/۵
۱۲	**زیرا تناسب میان رسانه های جمعی و روابط اجتماعی و شیوه های انتقال فرهنگ وجود نداشته است در نتیجه، نقش و کارکرد رسانه های جمعی در زندگی اجتماعی تغییر و موجب ناسازگاری گردید .** *توجه :در صورتی که توضیحات به مقایسه تأثیر رسانه ها در کشورهای صنعتی و جهان سوم و یا با ارائه مثال مرتبط بیان گردد ، صحیح می باشد .	۱/۵
۱۳	**رسانه های جمعی تنها بخش های خاصی از فرهنگ (را که به حس و تجربه نزدیک تر است) بر می گزینند و منتقل می کنند و بخش هایی را مسکوت می گذارند . در نتیجه چنین وضعی بخش های ساده تر فرهنگ منتقل می گردد ولی بخش های متعالی به تدریج فراموش می شود و فرهنگ هر چه بیشتر به سمت حسی شدن سوق می یابد .** *توجه :در صورتی که توضیحات فوق همراه با مثال ارائه گردید نیز صحیح می باشد.	۱/۵
۱٤	**توانایی هایی که برای فرد حاصل می شود مانند : (اندیشیدن ، زبان و ...) در جریان برخورد ارگانیسم کودک و استعدادهای طبیعی او با عمل دیگران در اجتماع شکل می گیرد و طی آن ، موجودی زیستی در اجتماع و در ارتباط با دیگران به موجودی انسانی تبدیل می شود که می تواند بیندیشد و خوب و بد را تشخیص داده و جهان طبیعی و انسانی را تغییر دهد .**	۲
۱۵	**به فرهنگ عجین شده با وجود فرد « فرهنگ درونی شده » و به جریان تکوین معانی در فرد در تعامل با دیگران « درونی شدن فرهنگ » می گویند .**	۱
۱٦	**در زمانی که تغییر فرهنگ خارج از محدوده ی پذیرفته شده در نظام فرهنگی صورت گیرد . مثال : نقش پیامبران ، فلاسفه ، دانشمندان ، روشن فکران ، عرفا و ... که با ابداع معانی جدید در فرهنگ تحول ایجاد کرده اند .**	۱/۵
۱۷	**رفتار دوگانه ، بیماریهای روانی ، انتحار (خودکشی)**	۰/۷۵
	جمع نمرات	۲۰

نظر همکاران گرامی در تصحیح اوراق صائب می باشد .

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی کشوری درس **جامعه شناسی (۲)** (چاپ ۸٤)	رشته :**ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع: **۱۰:۳۰** صبح	مدت امتحان : **۹۰** دقیقه
سال سوم‌آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : **۱۵ / ۱۰ / ۱۳۸٤**	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد در **نیم‌سال اول (دی ماه) سال تحصیلی ۸۵-۱۳۸٤**		***اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی***	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	موقعیت را تعریف کنید .	۱
۲	رابطه بین قدرت و هویت را توضیح دهید .	۱
۳	در کدام جوامع بر کارآفرینی تاکید می شود ؟	۰/۵
٤	از امور متمایز کننده‌ی « ما » ی ملی با دیگران سه مورد را نام ببرید.	۰/۷۵
٥	تعلق را تعریف کنید .	۰/۷۵
٦	روایت را تعریف کنید .	۲
۷	دو نوع نظام قشربندی را نام ببرید .	۰/۵
۸	تبعیض را تعریف کنید .	۱
۹	از پیامدهای تراکم ثروت چهار مورد را نام ببرید .	۱
۱۰	یکی از عوامل موثر در تراکم قدرت در نظام اجتماعی « طول دوره‌ی کنترل» می باشد . در این مورد توضیح دهید .	۱
۱۱	یکی از پیامدهای تراکم قدرت کاهش کارآیی و خلاقیت می باشد در این مورد توضیح دهید .	۱/۵
۱۲	انواع تحرک را نام برده و توضیح دهید .	۲
۱۳	روحیه‌ی ریسک پذیری و خطر کردن چه تاثیری در تحرک اجتماعی افراد دارد ؟	۱
۱٤	نقش آگاهی در کاهش یا رفع محرومیت را توضیح دهید .	۱
	فعالیت	
۱	تغییر سریع موقعیت ها چه اثری بر شناخت خود دارد توضیح دهید .	۱
۲	در تمایز شهر یا استان از شهرها و استان های دیگر از چه مواردی به عنوان امور متمایز کننده می توان سود برد چهار مورد را نام ببرید .	۱
۳	در مثال های زیر توجه به کدام معیارها در توزیع مزایا عادلانه محسوب می شوند استدلال کنید . الف) تاکید بر سابقه‌ی شغلی و مهارت ها در استخدام ب) تاکید بر رنگ پوست یا قومیت در استخدام نیروهای متخصص و تحصیل کرده	۱/۵
٤	هر کدام از موارد زیر چه تاثیری در افزایش یا کاهش تحرک اجتماعی در جامعه دارند ؟ چرا ؟ الف) آموزش و پرورش رایگان ب) رعایت اصل شایسته سالاری در استخدام افراد	۱/۵
	« موفق باشید » جمع نمرات	۲۰

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **جامعه شناسی (۲) (چاپ ۸٤)**	رشته : رشته :**ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : **۱۵ / ۱۰ / ۱۳۸٤**
دانش آموزان و داوطلبان آزاد در **نیم‌سال اول (دی ماه) سال تحصیلی ۸۵-۱۳۸٤**	***اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی***

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	افراد دیگر ، اشیاء ، مکان و زمانی که در آن زندگی می کنیم جزو موقعیت ما محسوب می شوند .	۱
۲	در رسیدن به توافق بر سر تفاوت ها ، کسانی که می توانند نظر خود را به دیگران بقبولانند سهم بیشتری دارند و می کوشند بر تفاوتهایی تاکید کنند که به نفع آن ها است .	۱
۳	جوامع توسعه یافته	۰/۵
٤	زبان ، مکان ، ادبیات ، هنر ، ارزش ها و باورها و هنجارها ، تاریخ ، مفاخر و قهرمانان و میراث فرهنگی (ذکر سه مورد کافی است) هر مورد ۰/۲۵	۰/۷۵
۵	ازاحساس‌مثبت نسبت به ویژگی هایی که فرد خود را با آن می شناسد یا دیگران او را با آن می شناسند با عنوان تعلق یادمی شود .	۰/۷۵
٦	آنچه در قالب گفتار و نوشتار و سایر صورت های نمادی (یا فیلم ، گزارش تلویزیونی .....) بر ما عرضه می شود و ما را از امری مطلع می سازد با عنوان روایت شناخته می شود ما از طریق این روایت ها واقعیت را می شناسیم .	۲
۷	کاستی ، بردگی ، قشربندی جوامع صنعتی ذکر دو مورد کافی است هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۸	اگر افراد به خاطر آن چه به آن ها نسبت داده شده است (ویژگی انتسابی) از مزایا محروم شوند یا از آن برخوردار گردند این امر بی عدالتی تلقی می شود و از آن به عنوان تبعیض می توان نام برد .	۱
۹	شکل گیری روابط خصمانه ، جرم ، جنایت ، خشونت ، شورش ، بی ثباتی ، انقلاب . ذکر چهار مورد هر مورد ۰/۲۵	۱
۱۰	افراد در نقش هایی که برای تمام عمر به آن ها نسبت داده می شود - مانند نقش خویشاوندی و پدری - یا به نحوی طراحی شده است که فرد برای تمام یا مدت مدیدی از عمر خود در آن ها ایفای نقش می کند قدرت بیشتری دارد تا نقش هایی که برای دوره‌ی محدودی می تواند به ایفای نقش بپردازد .	۱
۱۱	تراکم قدرت در یک یا چند نقش در نظام سیاسی موجب کاهش سهم سایر نقش های سیاسی از قدرت می شود در این حالت کسانی که در نقش هایی با قدرت کمتر قرار دارند احساس بی قدرتی و وابستگی می کنند و به تبع آن استقلال رای ، خلاقیت و نوآوری آن ها کاهش می یابد .	۱/۵
۱۲	تحرک صعودی - تحرک اجتماعی از مرتبه پائین به مرتبه بالا ۰/۷۵ تحرک نزولی - تحرک اجتماعی از مرتبه بالا به مرتبه پائین ۰/۷۵ تحرک افقی - تحرک اجتماعی در یک مرتبه ۰/۵	۲
۱۳	کسی که روحیه‌ی خطرکردن یا ریسک پذیری دارد و بر این اعتقاد است که باید پیشرفت کرد نسبت به کسی که نه اهل خطر کردن می باشد و نه تمایلی به پیشرفت دارد ، مسیری متفاوت را خواهد پیمود. این روحیه از جمله عوامل مهم در موفقیت شغلی می باشد .	۱
۱٤	اگر افراد به این آگاهی دست پیدا کنند که توزیع مزایا عادلانه نیست تلاش می کنند تا هم باورها و ارزش های مشروعیت بخش به توزیع مزایا و هم هنجارها و قوانینی را که به توزیع ناعادلانه منجر می شود ، تغییر دهند .	۱
	فعالیت	
۱	تغییر سریع موقعیت ها یعنی قرار گرفتن در موقعیت های جدید که یا فرد می تواند خود را با آن ها تطبیق دهد و یا نمی تواند در صورت اول خود را فردی فعال و در صورت دوم خود را فردی منفعل خواهد شناخت . (به هر کدام از دو مورد بالا اشاره شود پاسخ کامل می باشد .)	۱
۲	صنایع دستی ، زبان یا گویش ، ادبیات ، هنر ، یا هر مورد صحیح دیگر . چهار مورد هر مورد ۰/۲۵	۱
۳	الف) تاکید بر سابقه‌ی شغلی و مهارتها در استخدام ، چون ویژگی اکتسابی محسوب می شود عادلانه است . ۰/۷۵ ب) تاکید بر رنگ پوست و ..... چون بر ویژگی انتسابی تکیه دارد ناعادلانه است . ۰/۷۵	۱/۵
٤	الف) آموزش و پرورش رایگان راه را برای ورود اعضای خانواده های طبقات پائین هم پای طبقات بالا هموار می کند و امکان تحرک صعودی را فراهم می کند . ۰/۷۵ ب) رعایت اصل شایسته سالاری در استخدام تلاشی است در زمینه‌ی ایجاد شرایط یکسان برای دستیابی افراد به شغل که راه را برای تحرک اجتماعی اقشار پائین بازمی کند . ۰/۷۵	۱/۵
	همکاران محترم ، پاسخ به سوالات با مثال در صورت درست بودن و رساندن مفهوم قابل قبول می باشد. جمع	۲۰

www.alm.loxblog.com